

26. Ricsóy-Uhlarik a mezőgazdasági minisztérium termelési osztályának vezetője volt, és több szervben, köztük az Országos Mozgóképvizsgáló Bizottságban képviselte a minisztériumot. *Magyarország tiszti cím- és névtára*, 58., 217., 255., 289., 300. o. 1944. szeptember elején Bethlen Béla grófra bízták a kormánybiztosságot, aki addig Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód vármegye főispánja volt 1944 márciusáig. Lásd Bethlen Béla: *Észak-Erdély kormánybiztosa voltam*. Zrínyi, Bp., 1989. Ricsóy ki-nevezését lásd *Budapesti Közlöny*, 1944. április 1.

27. Lásd a Baky, Endre és Jaross ügyében 1946. január 7-én meghozott ítéletet. Nb. X. 4419/1945, 31–32. o. Belügyminisztérium, Bp.

28. Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 101. o. Ferenczy háttéréről a további részleteket lásd a 13. fejezetben.

29. A Ferenczy-tárgyalás, BMTI V-79 348.

30. 6000/1944. BM VII. res. Csongrád Megyei Levéltár, Szeged. 1944. május 17-én Huszovszky Lajos, a miniszterelnöki hivatal egyik államtitkára szigorúan bizalmas memorandumot küldött minden vármegye főispánjának avégből, hogy szervezzenek rendezvényeket a magasabb rangú német hivatalnokoknak körzetükben, és azokon a magyar hadsereg magas rangú tisztjei is vegyenek részt. Res. 39. M. E. I., *uo.*

31. Wilhelm Höttl: *The Secret Front*. Praeger, New York, 1954, 42. o.

32. *Der Kastner-Bericht*, 300. o.

33. Ezen értekezletekre utalások találhatók a következő forrásokban: a szatmár-németire a B17 258/49. sz., 1944. április 16-án kelt forrásban, Belügyminisztérium, Bp.; a III. zónára vonatkozó, 1944. május 25-én kelt Veessenmayer-táviratban, lásd *RLB*, 165. dok.; a IV. zónára vonatkozó, 1944. június 5-én kiadott, 7805/1944. sz. belügyminisztériumi utasításban, Csongrád Megyei Levéltár, Szeged; Ferenczy június 7-i jelentésében, Belügyminisztérium, Bp. Lásd még az Endre, Baky és Jaross ügyében (Nb. X. 4419/1945) meghozott ítélet 25–26., 27., 29., 40–41. és 50–51. oldalát.

34. A bizottságoknak a járási településeken a főszolgabírák, a nagyobb városokban pedig a polgármesterek adtak részletes instrukciókat, amelyek a 6163/1944. sz. BM VII. res., fent ismertetett rendeleten és annak különböző függelékein alapultak. Lásd például Nagyvárad megbízott polgármesterének, Gyapay Lászlónak 1944. május 5-én kiadott instrukcióit, *Dosar Nr. 40029*, 2. kötet, 135. o.

35. Lásd az 1944. május 11-én kibocsátott, 31 001/1944. XXI. res. sz. rendeletet, amelyet Endre László írt alá, s amely meghagyta, hogy a gettósítás során felmerült nehézségek ügyében Molnárral kell érintkezésbe lépni. Molnár a belügyminisztérium XXI. osztályán dolgozott, de közvetlenül Endre alárendeltjeként. Szövegét lásd *MOL*, 149. tegercs.

36. Felidézve, hogy amikor az ún. „hontalan” zsidókat 1941-ben összefogdosták, szinte azonnal kifosztották hátrahagyott otthonaikat, Tomcsányi Vilmos Pál, Kárpátalja kormánybiztosa azt írta Jarosznak címzett, 1944. április 13-i levelében, hogy a zsidók gettósításával ugyanez várható. *Uo.*, 11. tegercs.

37. Különösen a csendőrségnek, így a magas rangú csendőrtiszteknek juttatták a zsidóktól elkobzott, teljesen berendezett lakásokat, ami részben Baky 1944. május 3-án kiadott, 503 673/XX.-1944. sz. rendeletén alapult. Megtalálható a *MOL* több tegercsén, illetve a Csongrád Megyei Levéltárban.

38. Lásd például a május 17-i, illetve a június 1-jei minisztertanácsi ülés jegyzőkönyvének 3. napirendi pontja alatt, *MOL*, 1. tegercs, amely a március 29. és szeptember 27. között tartott valamennyi kabinetülés jegyzőkönyvét tartalmazza.

39. A földrajzi elnevezés alapjában fiktív volt. Az első világháború alatt egy Esztergom melletti katonai gyakorlótáborot neveztek Kenyérmezőnek.